

Obsah 31. a 32. svazku:

Třída čtvrtá: Obojživelníci.

Pohled na život skupiny	9
Řád první: Žáby (Anura)	25
Všeobecné znaky	27
Čeleď první: Žáby pokřovní (Hylidae)	37
Rosničky (Hyla)	38
Rosnička zelená (Hyla arborea)	38
Šíronožky (Rhacophorus)	42
Šíronožka létavá (Rhacophorus Reinwardtii)	43
Čeleď druhá: Žáby hladké (Ranidae)	43
Skokani (Rana)	46
Skokan zelený (Rana esculenta)	46
Skokan hnědý (Rana temporaria)	54
Žába volská (Rana mugiens)	57
Rohatky (Ceratophrys)	60
Rohatka tlamatá (C. cornuta)	60
Čeleď třetí: Poloropuchy (Alytidae)	61
Poloropucha (Alytes)	62
Poloropucha vejconosná (A. obstetricans)	62
Čeleď čtvrtá: Kuňky (Bombinatoridae)	64
Kuňky (Pelobates)	64
Kuňka česněková (P. fuscus)	64
Kuňka ohnivá (Bombinator igneus)	67
Čeleď pátá: Ropuchy (Bufonidae)	69
Ropuchy (Bufo)	70
Ropucha obecná (Bufo vulgaris)	71
Ropucha bachratá (B. calamita)	76
Ropucha měnivá (B. variabilis)	77

Čeleď šestá: Žáby bezjazyčné (<i>Aglossa</i>)	79
Pipy (<i>Pipa</i>)	79
Pipa americká (<i>Pipa americana</i>)	79
Řád druhý: Obojživelníci ocasatí (<i>Urodela</i>)	83
Všeobecné vlastnosti	85
Čeleď první: Mloci praví (<i>Salamandrida</i>)	88
Mloci (<i>Salamandra</i>)	88
Mlok obecný (<i>S. maculosa</i>)	90
Mlok černý (<i>S. atra</i>)	95
Žebrovníci (<i>Pleurodeles</i>)	97
Žebrovník Waltlův (<i>Pleurodeles Waltlii</i>)	97
Čolci (<i>Triton</i>)	99
Čolek veliký (<i>Triton cristatus</i>)	100
Čolek horský (<i>T. alpestris</i>)	101
Čolek tečkovaný (<i>Triton taeniatus</i>)	102
Čolek hranatý (<i>T. palinatus</i>)	103
O životě čolků	104
Axolotl (<i>Amblystoma</i>)	114
Axolotl mexický (<i>Amblystoma mexicanum</i>)	120
Čeleď druhá: Mloci pulcovití (<i>Ichthyoidea</i>)	120
Andrias Schneuchzeri	121
Macarátí (<i>Proteus</i>)	122
Macarát jeskynní (<i>Proteus anguineus</i>)	122
Řád třetí: Červoři (<i>Gymnophiona</i>)	126
Jediná čeleď: Červoři (<i>Caeciliae</i>)	127
Červoř (<i>Siphonops</i>)	127
Červoř kroužkový (<i>S. annulata</i>)	127
Sleponi (<i>Caecilia</i>)	127
Slepoň žílalový (<i>C. lumbricoidea</i>)	127
Třída pátá: Ryby	133
Pohled na život celku	135
Řád první: Ryby ostnoploutvé (<i>Acanthopteri</i>)	157
Čeleď první: Okouni (<i>Percidae</i>)	160
Okouni (<i>Perca</i>)	160
Okoun říční (<i>Perca fluviatilis</i>)	160
Lupice (<i>Lucioperca</i>)	162
Lupice, candát (<i>Lucioperca sandra</i>)	162
Bršík (<i>Lucioperca wolgensis</i>)	163
Šlíchové (<i>Labrax</i>)	164
Šlích mořský (<i>Labrax lupus</i>)	164
Ježdíci (<i>Acerina</i>)	164
Ježdík obecný (<i>Acerina cernua</i>)	165
Ježdík žlutý (<i>Acerina Schraetser</i>)	165

Čeleď druhá: Parmice (Mullidae)	166
Parmice (Mullus)	166
Parmice karmínová (Mullus barbatus)	166
Parmice pruhovaná (Mullus surmuletus)	166
Čeleď třetí: Pražmy (Sparidae)	166
Pražmy (Chrysophrys)	161
Pražma zlatá (Chrysophrys aurata)	168
Čeleď čtvrtá: Štítohlavci (Cataphracti)	169
Pulci (Cottus)	170
Pulec obecný (Cottus gobio)	170
Štírek ostnitý (Cottus scorpius)	171
Štítníci (Trigla)	172
Štítník vlašťovčí (Trigla hirundo)	172
Štítník šedý (Trigla gunardus)	172
Čeleď pátá: Ostnatci (Trachinidae)	174
Ostnatci (Trachinus)	174
Ostnatec dračí (Trachinus draco)	174
Ostnatec menší (Trachinus vipera)	174
Čeleď šestá: Bodlasi (Gasterosteidae)	176
Koljušky (Gasterosteus)	177
Koljuška obecná (Gasterosteus aculeatus)	177
Koljuška zakrslá (Gasterosteus pungitius)	177
Koljuška mořská (Gasterosteus marinus)	177
O životě koljušek	177
Čeleď sedmá: Makrely (Scombridae)	183
Makrely (Scomber)	183
Makrela obecná (Scomber scomber)	184
Tuňáci (Thynnus)	185
Tuňák obecný (Thynnus vulgaris)	185
Tuňák menší (Thynnus pelamys)	189
Čeleď osmá: Kranasi (Crangidae)	190
Kranasi (Caranx)	190
Kranas drsný (Caranx trachurus)	190
Čeleď devátá: Mečouni (Xiphidae)	192
Mečoun (Xiphias)	192
Mečoun obecný (Xiphias gladius)	192
Čeleď desátá: Hlaváči (Gobiidae)	195
Hlaváči (Gobius)	195
Hlaváč černý (Gobius niger)	195
Lezci (Periopthalmus)	196
Lezec bahenní (Periopthalmus Koelreuteri)	196
Čeleď jedenáctá: Terčovníci (Discoboli)	197
Hranáči (Cyclopterus)	197
Hranáč šedý (Cyclopterus lumpus)	197
	371

Čeleď dvanáctá: Ryby ramenoploutvé (Pediculati)	199
Ďas mořský (<i>Lophius piscatorius</i>)	199
Čeleď třináctá: Slizouni (Blenniidae)	200
Vlkouši (<i>Anarrhichas</i>)	201
Vlkouš severní (<i>Anarrhichas lupus</i>)	201
Mečitky (<i>Centronotus</i>)	202
Mečitka evropská (<i>Centronotus gunellus</i>)	202
Slimule (<i>Zoarces</i>)	203
Slimule živorodá (<i>Zoarces viviparus</i>)	203
Čeleď čtrnáctá: Lezouni (Labyrinthici)	205
Lezouni (<i>Anabas</i>)	206
Lezoun indický (<i>Anabas scandens</i>)	206
Rájovci (<i>Macropus</i>)	208
Rájovec dlouhoploutvý (<i>Macropus viridiauratus</i>)	208
Čeleď patnáctá: Cípali (Mugilidae)	209
Cípali (<i>Mugil</i>)	209
Cípal pruhovaný (<i>Mugil capito</i>)	210
Řád druhý: Ryby srostlohrdlé (Pharyngognathi)	215
Jediná čeleď: Pyskouni (Labrinae)	215
Pyskouni (<i>Labrus</i>)	216
Pyskoun pruhovaný (<i>Labrus mixtus</i>)	216
Řád třetí: Ryby hrdloploutvé (Anacanthini)	218
Čeleď prvá: Ryby treskovité (Gadidae)	219
Tresky (<i>Gadus</i>)	219
Treska obecná (<i>Gadus morrhua</i>)	219
Treska skvrnitá (<i>Gadus aeglefinus</i>)	221
Treska bezvousá (<i>Gadus merlangus</i>)	222
Treska tmavá (<i>Gadus virens</i>)	222
Mníci (<i>Lota</i>)	223
Mník obecný (<i>Lota lota</i>)	223
Meni (<i>Molva</i>)	224
Meni předlouhý (<i>Molva vulgaris</i>)	224
Čeleď druhá: Ryby hrujovité (Ophididae)	225
Hrujové (<i>Ophidium</i>)	225
Smačkové (<i>Ammodytes</i>)	225
Smaček menší (<i>Ammodytes tobianus</i>)	225
Smaček písečný (<i>Ammodytes lanceolatus</i>)	225
Čeleď třetí: Platejsi (Pleuronectidae)	226
Platýši (<i>Hyppoglossus</i>)	226
Platýš obrovský (<i>Hyppoglossus vulgaris</i>)	227
Kambaly (<i>Rhombus</i>)	228
Kambala veliká (<i>Rhombus maximus</i>)	228

Platejsi (Pleuronectes)	228
Platejs obecný (Pleuronectes platessa)	228
Platejs bradavičnatý (Pleuronectes flossus)	229
Platejs drsný (Pleuronectes limanda)	229
Jazíři (Solea)	229
Jazír, neboli kambala obecná (Solea vulgaris)	229
Řád čtvrtý: Ryby vzdušnohrdlé (Physostomi)	232
Čeleď první: Ryby sumcovité (Siluroidei)	232
Sumci (Silurus)	233
Sumec obecný (Silurus glanis)	233
Sumci električtí (Malapterus)	235
Sumec elektrický (Malapterus electricus)	235
Čeleď druhá: Ryby trnobřiché (Characinidae)	236
Trnobřichové (Serrosalmo)	236
Trnobřích hltavý (Serrosalmo piraya)	236
Čeleď třetí: Ryby lososovité (Salmonidae)	
Lososi (Salmo)	237
Losos obecný (Salmo salar)	240
Pstruh jezerní (Salmo lacustris)	243
Pstruh lososový (Salmo trutta)	246
Pstruh obecný (Salmo fario)	247
Silven alpský (Salmo salvelinus)	251
Siven dunajský neboli hlavátka (Salmo hucho)	253
Korušky (Osmerus)	254
Koruška smrdutá (Osmerus eperlanus)	254
Síhové (Coregonus)	256
Síh modravý (Coregonus Wartmanni)	256
Síh písčný (Coregonus fera)	258
Maréna (Coregonus maraena)	259
Síh drobný (Coregonus albula)	260
Síh ostrohuby (Coregonus oxyrhynchus)	261
Lipani (Thymallus)	261
Lípan (Thymallus vulgaris)	261
Čeleď čtvrtá: Ryby štikovité (Esocidae)	263
Štíky (Esox)	263
Štika obecná (Esox lucius)	263
Čeleď pátá: Rohoretky (Scomberesocidae)	265
Jehlice (Belone)	265
Jehlice rohozobá (Belone vulgaris)	265
Letouni (Exocoetus)	266
Letoun měkkoploutvý (Exocoetus volitans)	269
	373

Čeľad šestá: Ryby kaprovité (Cyprinidae) . . .	269
Kapři (Cyprinus)	271
Kapr obecný (Cyprinus carpio)	271
Karasi (Carassius)	274
Karas obecný (Carassius vulgaris)	274
Karas zlatý (Carassius auratus)	276
Lini (Tinca)	276
Lín obecný (Tinca vulgaris)	276
Parmy (Barbus)	278
Parma obecná (Barbus fluviatilis)	278
Řízkové (Gobio)	280
Řízek obecný (Gobio fluviatilis)	280
Řízek štíhlý (Gobio uranoscopus)	281
Hořavky (Rhodeus)	281
Hořavka (Rhodeus amarus)	282
Cejni (Abramis)	284
Cejn veliký (Abramis brama)	285
Podoustev (Abramis vimba)	287
Cejn jezerní (Abramis elongatus)	288
Cejn dlouhoploutvý (Abramis ballerus)	288
Cejn malý (Abramis bjoerkna)	288
Ostruchy (Pelecus)	290
Ostrucha křivočárná (Pelecus cultratus)	290
Oukleje (Alburnus)	291
Ouklej obecná (Alburnus lucidus)	291
Ouklej pruhovaná (Alburnus bipunctatus)	291
Ouklej bradatá (Alburnus mento)	293
Boleni (Aspius)	294
Bolen (Aspius rapax)	294
Jesení (Idus)	295
Jesen (Idus melanotus)	295
Perlíni (Scardius)	297
Perlín (Scardius erythrophthalmus)	297
Plotice (Leuciscus)	298
Plotice obecná (Leuciscus rutilus)	298
Tloušti (Squalius)	299
Tloušť (Squalius cephalus)	299
Proudník (Squalius leuciscus)	300
Střevle (Phoxinus)	301
Střevle (Phoxinus laevis)	301
Ostretky (Chondrostoma)	303
Ostretka stěhovavá (Chondrostoma nasus)	303
Čeľad sedmá: Piskoři (Acanthopsidae)	304
Piskoři (Cobitis)	304
Piskoř (Cobitis fossilis)	305

Mřenka (<i>Cobitis barbatula</i>)	306
Sykavec (<i>Cobitis taenia</i>)	307
Čeleď osmá: Ryby sledovité (Clupeidae)	308
Sledí (<i>Slupea</i>)	309
Sleď obecný (<i>Clupea harengus</i>)	309
Sprotá (<i>Clupea sprattus</i>)	313
Placky (<i>Alausa</i>)	314
Placka obecná (<i>Alausa vulgaris</i>)	314
Placka malá (<i>Alausa finta</i>)	314
Sardinka (<i>Alausa Pilchardus</i>)	315
Sardele (<i>Engraulis</i>)	316
Sardel (<i>Engraulis encrasicolus</i>)	316
Čeleď devátá: Úhoři (Anguillidae)	317
Úhoři (<i>Anguilla</i>)	317
Úhoř říční (<i>Anguilla vulgaris</i>)	318
Úhoři mořští (<i>Conger</i>)	324
Úhoř mořský (<i>Conger vulgaris</i>)	324
Řád pátý: Ryby chvostožábří (Lophobranchii)	325
Jediná čeleď: Hranatky (Syngnathidae)	327
Jehly mořské (<i>Syngnathus</i>)	327
Igla hranatá (<i>Syngnathus acus a typhle</i>)	327
Koníci mořští (<i>Hippocampus</i>)	329
Koníček mořský (<i>Hippocampus brevisrostris</i>)	329
Řasovníci (<i>Phyllopteryx</i>)	330
Řasovník rozedraný (<i>Phyllopteryx eques</i>)	330
Řád šestý: Ryby skelnošupinaté chrupavčité (Chondrostei)	331
Jediná čeleď: Jeseteři (Acipenseridae)	331
Jeseteři (<i>Acipenser</i>)	331
Jeseter obecný (<i>Acipenser sturio</i>)	332
Jeseter malý (<i>Acipenser ruthenus</i>)	332
Jeseter hvězdnatý (<i>Acipenser stellatus</i>)	333
Řád sedmý: Ryby příčnoústé (Plagiostomata)	337
Prvý podřád: Žraloci (Selachioidei)	338
Čeleď první: Žralouni (Carchariidae)	338
Žraloun modravý (<i>Carcharias glaucus</i>)	338
Psohlavi (<i>Galeus</i>)	341
Psohlav obecný (<i>Galeus canis</i>)	341
Kladivouni (<i>Zygaena</i>)	342
Kladivoun obecný (<i>Zygaena malleus</i>)	342
Hladkouni (<i>Mustelinae</i>)	342
Hladkoun obecný (<i>Mustelus vulgaris</i>)	343
	375

Čeleď druhá: Obrouni (Lamnidae)	343
Žraloci (Selache)	343
Žralok největší (Selache maxima)	343
Čeleď třetí: Máčky (Scyllidae)	344
Máčky (Scyllium)	345
Máčka skvrnitá (Scyllium canicula)	345
Máčka černoskvrnná (Scyllium catulus)	345
Čeleď čtvrtá: Ostrouni (Spinacidae)	346
Ostrouni (Acanthias)	346
Ostroun obecný (Acanthias vulgaris)	346
Hltouni (Laemargus)	348
Hltoun lední (Laemargus borealis)	348
Druhý podrád: Rýnoci (Batoidei)	349
Čeleď pátá: Pilouni (Pristidae)	349
Piloun obecný (Pristis antiquorum)	349
Čeleď šestá: Trňáci (Torpedinidae)	350
Rýnok elektrický (Torpedo marmorata)	350
Čeleď sedmá: Rýnovci praví (Rajidae)	352
Rýnok hladký (Raja batis)	352
Rýnok ostnatý (Raja clavata)	352
Čeleď osmá: Trnuchy (Trigonidae)	353
Zutugy (Trigon)	355
Zutuga hrotnatá (Trigon pastinaca)	355
Čeleď devátá: Marani (Myliobatidae)	356
Řád osmý: Chirámy (Holocephali)	357
Jediná čeleď: Chiméry (Chimaeridae)	357
Chiméra hlavatá (Chimaera monstrosa)	357
Řád devátý: Ryby kruhoústé (Cyclostomata)	359
Okatice (Hyperoartia)	359
Jediná čeleď: Mihule (Petromyzon)	359
Mihule mořská (Petromyzon marinus)	360
Mihule říční (Petromyzon fluviatilis)	360
Mihule menší (Petromyzon Planeri)	361
Řád desátý: Sliznatky (Hyperotreta)	364
Jediná čeleď: Sliznatky (Myxinidae)	364
Sliznatka (Myxine)	364
Sliznatka slepá (Myxine glutinosa)	364
Řád jedenáctý: Ryby trubosrdečné (Cirrostomi)	366
Jediná čeleď: Kopinatci (Amphioxidae)	366
Kominatéc (Amphioxus)	366
Kopinatéc plžový (Amphioxus lanceolatus)	366